

tíðindablaðið

sosialurinn

Postsmoga 76,
3800 Argir,
telefon 11820

Útgevari: p/f sosialurinn

Fyrirtaksstjóri og blaðstjóri: Tórfinn Smith (ábyrgd)

Blaðfólk: Hogni Djurhuus, Dagny Joensen, Jóhann Mortensen og Jan Müller

Lýsingar: Árni Joensen

Uppseting: p/f sosialurinn. Prent: p/f pressan 1981

Ódámligt myrkaspæl

oddagrein

A TINGFUNDI í gjár varð m.a. álitíð til uppskotið um samtiðarskattaskipanina lagt fram. Ein minniluti í skattanevndini, Javnaðarflokkurin, hevur gjørt sít eigna minnilutaðlit.

EFTIR okkara áskoðan eru tað serliga tvey stór ivamál, vit kunnu seta við ætlanir landsstýrisins í hesum máli. Sum kunnugt er tað ætlan landsstýrisins, at eitt privat datafelag skal umsitja hesa skipan. Tað margháttliga við hesum er, at eingin veit, hvat hetta fer at kosta. Fíggjarmálaráðharrin hevur sagt ferð eftir ferð, at hetta ikki kostar eina einastu krónu. Hesum er stjórinn á líkningarráðnum ikki samdur við landsstýrismannin í. Júst, hvussu nógv hetta kostar, visti hann tó ikki.

KANSKA eitt tað mest áhugaverða við kostnaðinum fáa vit at vita frá stjóranum fyrri Tryggingarsambandið Føroyar. Teir hava áður nýtt eitt privat datafelag, men nú Tryggingarsambandið keypt sína egnu útgerð, sparir Tryggingarsambandið eina miljón kr. árliga.

VIÐ ØÐRUM orðum vita landsins myndugleikar lítið og einki! Men hóast tað vil landsstýrið hava málið samtykt. Tað er at keypa eina vøru

uttan at hava minsta varhugan av, hvat hon kostar, hvat hon inniheldur og hvør dygdin er. Heldur ikki vil landsstýrið út við sínum uppskotið til samarbeiðssáttmála við privata datafelagið. Her er talan um eitt óhugnaligt myrkaspæl. Alt skal dyljast fyrri almenningi og lögtingi — fólk hava allar grundir fyrri at hugsa bæði líkt og ólíkt um veruligu ætlanir landsstýrisins við hesi mannagongd.

HITT STÓRA spurnartekini, vit seta, er viðvíkjandi miðsavnanini av EDV-upplýsingum. Vit hava ferð eftir ferð ávarað móti eini tilíkar miðsavnan og hetta er galdandi, um stovnurin er almennur ella privatur. Hvørjar ætlanir landsstýrið hevur her, vita vit heldur ikki. Eingin veit nakað og eingin má fáa nakað at vita.

HETTA KUNNU vit als ikki góðtaka á nakran hátt, og tað kann als ikki koma upp á tal, at málið í hesum líki verður samtykt.

EINA KELDUSKATTASKIPAN vilja vit avgjort hava. Tað man vera fáar staðir í heiminum, at hon er so neyðug sum júst í Føroyum, tað hugsað verður um tann lutvíst stóra part av fólki, hvørs inntøka er ógvuliga ójovn alt eftir veðri, veiðumøguleikum o.ø. Tað er tí harmiligt, at landsstýrið í so grovan mun heldur bæði lögting og almenn- ingin fyrri tað turra spott.

bankunum.

Vilhelm Johannesen metir, at tá fólk skulu verða sett eftir tí nýggju sokallaða skattaskipanini, so fer tað at krevja fleiri útrokningar enn ein bilur, sum verður skrásettur ta einu ferðina. Hann hevur tosað við serkøn fólk og fingið viðhald. Talið av útrokningum er fleiri ferðir tað, sum eitt ryggingarmál krevur, meta tey serkønu.

Vilhelm Johannesen er tí kominn til ta niðurstøðu, at tað er lika torført at finna nøkur álitandi tøl í hesum álvarsmáli sum at finna eina nál í eini des.

A fíggjarlógargruppskoti- num, sum landsstýrið legði fram í desember, er 7,4 mill. kr. sett av til samtiðarskatt.

Meginparturin av hesum peninginum er helst ætlaður til fyrirkei- ingarnar og sjálva um- leggingina.

Annars er upplýst, at líkningarráðið skal hava eina miljón eyka og Fø- oya Gjaldstova tvær milli- ónir kr. — meira. Men

sambært landsstýris- manninn skal Elektron ikki hava eitt oyra.

Landsstýrið hevur mett, at fyrri fíggjarárið 1985-86, sum er tað annað undir tí nýggju skipanini, skulu 768.000 kr. brúkast til at koyra samtiðarskattin. Hóast larsstýrismaðurin í skattanevndini, hevur sagt, at hann kostar 0 kr. Vilhelm Johannesen er tí ikki sørt bilisin:

— Tá vit hava í huga, at Tryggingarsambandið í 1982 spardi eina miljón við at koyra á egnum tólum, so ljóðar hetta talið heilt burturvið, fyrri ikki at siga vitleyst, at øll samtiðarskattaskipanin bert skal kosta 768.000 kr. ella umleið 75 pst. av tí, sum Tryggingarsambandið hevur spart eftir einum ári. Het má vera ein rokni- feilur hjá onkrum, visir Vilhelm Johannesen á.

Álitíð varð lagt fram á lögtingsfundinum fyrra- partin í gjár. Í leygarúgs- blaðnum hyggja vit nærri eftir hesum stóra máli- num.

jo-mo

Nobelheiðursløn fyrri at taka breyðið úr munnum á fólki

Henda yvirskrift stóð í Sosialinum 1977. Orsøkin var, at nevnda blað hevði endurgivið brot úr eini grein, sum hevði staðið í Framanum. Tann, sum fekk Nobelheiðurslønina fyrri at taka breyðið úr munnum á fólki, var eingin minni enn Milton Friedman — maðurin, sum Óli Breckmann er so góður við og hevur róst til skýggja í Dagblaðnum.

Men eisini onnur, aðrir flokkar og bløð, munnu halda gott um henda mann, tí tey hava ikki mótmælt nekum av tí, sum áðurnevndi búskaparfrøðingur hevur skrivað, og sagt og vil hava framt. Nei, tað er bara Sosialurin,

sum hevur sagt sína mein- ing um búskaparteoriina hjá Friedmann.

Henda teoriin, sum verður kallað monetarisma, gongur út upp á, at alt skal gerast fyrri at halda inflátiónina niðri, sekti á, um talið av arbeiðsleysum veksur. Somuleiðis gongur hin út upp á at skerja tær sosialu veitingarnar, at gera ta arbeiðandi fjøldina fáteka- ri, ja, stutt sagt skulu tey, sum hava nógv, fáa meiri, meðan tey, sum lítið og einki eiga, fáa minni.

Hetta er maðurin, sum verandi landsstýrið hevur tikið til sín sum sít hjartabarn. Tað hevur Reagan gjørt og tað hevur

Tatcher gjørt. Og hvussu er skilið. Búskaparligt ragnarrok við vaksandi arbeiðsloysi og minkandi keypiorku. Ja, í USA eru 10 milliúnir fólk nú arbeiðsleys og triggjar milliúnir í Bretlandi.

Ti eigur øll slitmanna- fjøldin at standa á varð- haldi og ikki lata seg tæla av nakrari lortaspann úr Dagblaðnum, Dimmalæt- ting ella Tingakrossi, men taka undir við Sosialinum og Javnaðarflokkinum, sum er einasta flokkur hjá føroysku arbeiðarafjøl- dini.

Arbeidsmaður

Rúsdrekka, býráð og løgmans-veitsla

Nýggja býráðssamgong- an hevur samtykt at einki rúsdrekka skal skeinkjast av býráðnum.

Tá nýggja landsstýrið tók við kunngjórði tann nývaldi lögmaðurin, at eingin lögmansveitsla skuldi vera, nú skuldi sparast, tí nú skuldi ikki dansast og drekkast.

Tað er alla æru vert at menn taka í nakkan á sær sjálvum.

Men álvaratos hevur

skilið eisini verið soleiðis í býráðnum, at tað má gerast samtykt um at lata tað váta slagði standa!

Hjá landsstýrinum sær tað ikki út til at avtøkan av lögmansveitsluni hevur bót nakað sum helst um støðuna, tí vit finga jú at vita at út- reiðslurnar til royking og drekking vóru vaksnar munandi undir hesum stýrinum enn framman-

undan. Tað vistu rokn- skapartølini.

Og so er tað man spyr, um tað bara var sum eitt skálkaskjól, at tað sá pent út at lögmansveitslan var avtíkin. Men tubbakkíð og brennivínið verður keypt alikavæl í ólukumáta.

Vónandi verður skilið ikki tað sama hjá býráð- um.

Skattaborgari

Javnaðarmenn hava altíð verið róptir sosialistar

Í Dagblaðnum, nr. 97 í fjør, er eitt lesarabrev við hesari yvirskrift: »Gerst Javnaðarflokkurin vinstra- sosialistiskur! Í nevnda lesarabrevi verður vist á fleiri dømi, sum skulu prógva, hvussu sosialis- iskur Javnaðarflokkurin er blivin. M.a. verður sagt, at SU, Sosialistiskt Ung- mannafelag, krevur alt herval av landinum.

Hetta er júst tað sama sum í hvussu so er ein partur av Fólkaflakkinum hevur verið við at samtykkja saman við hinum flokkunum á Tingi. Men Fólkaflakkinur meinar kanska ikki so nógv við samtykkina? Tí annars hevði Dagblaðið ikki skrivað soleiðis!

Mangt annað tvælt er at finna í brævinum, og fyrri at fólk skulu fáa ta fatan, at okkara flokkur er longur til vinstri enn hann er, roynir brævskrivarin at draga »framamenn« inn í myndina fyrri at tað skal siggja betri út.

Teimum flestu kunnugt var upprunaliga navnið á Fólkaflakkinum Vinnu-

flokkurin, men eftir fáum árum, tá stórus partur av Sjálvstýrisflokkinum kom uppi, broytti hann navn til Fólka... fyrri at krøvja veruligu muru floksins. Og fyrri at geva fólki ta fatan, at hann er flokkur floksins, hóast hann er beint tað øvugta. Síðan er stovningina hevur Fólka- flokkurin vist í verki, at hann er verji stórmanna- veldsins, reiðaranna, stjórnanna og annað av tí sonevnda betra slagnum. Hetta hevur hann gjørt bæði væl og virðiliga.

Eg skal bara taka eitt dømi, hvussu FÓLKA- flokkurin bar seg at ímóti klaksvikingum. Gekk hann áhugamálm klaks-

vikinga á møti í hesum stríðið? Nei og aftur nei. Og forrestin, so mynda teir somu deyðsiglara- flokkar landsstýrið í dag sum tá. Hesir flokkar, sum sonda danskt politi við hundum eftir klaksvik- ingum.

tá Óli Breckmann nevnr Javnaðarflokkin fyrri sosialistiskan, er bara tað at siga, at frá fyrsta degi av, hava javnaðar- menn verið róptir sosia- listar. Langt áðrenn nakar »frama-maður« sá dagsins ljós. So í hasum liggur einki nýtt. Við sosialistakvøðu.

sjálvandi sosialistur

heldur
tú
ikki

sosialin

Framhald av síðu 1

Vilhelm Johannesen.

Saman við peniga- stovnum eigur Tryg- gingarsambandið Føroyar eisini Elektron. Men Tryggingarsambandið hevur tað seinasta árið koyrt á sínum egna datatolum.

Vilhelm Johannesen ynskti tí at fáa stjóran, Marius Thomassen, við á fundin í skattanevndini. Tað lat seg ikki gera og skattanevndin hevði ikki áhuga sum so at hoyra orsøkirnar til, at Tryg- ingarsambandið koyrir við egnum datatolum.

Men formaðurin í skattanevndini, Eli Nolsøe, og Vilhelm Johannesen, finga kortini høvi at tosa við Marius Thomassen. Hesin kundi m.a. upplýsa, at Tryg- ingarsambandið spardi eina mill. kr. í fjør við at koyra á egnum datatolum.

Orsøkin er hon, at av- greiðslurnar hjá Tryg- ingarsambandinum, m.a. tá bilar verða skrásettir, krevja fleiri útrokningar enn avgreiðslurnar hjá